

4. Офіційний сайт Bloomberg, Китай перше випереджає Сполучені Штати за обсягами вкладів у \$15 мільярдний ринок Smart Grid, 18.02.2014, [Електронний ресурс]. – Електронний режим доступу: <http://about.bnef.com/press-releases/china-out-spends-the-us-for-first-time-in-15bn-smart-grid-market/>

5. General Electric report, Звіт про майбутнє електроенергії закликає до великих інвестицій, [Електронний ресурс]. – Електронний режим доступу: http://www.pddnet.com/news/2015/01/future-electricity-report-calls-huge-investments?et_cid=4378943&et_rid=652334766&type=cta

6. Лендіс Д. Каннберг, Давід П. Чассін, Джон Дж. ДеСтіз, Стів Дж. Наусер, Майкл С. Кінтнер-Мейер, Роберт Дж. Пратт, Лоуренс А. Шінбайн, В. Майкл Ворвік, GridWise TM: переваги трансформованої системи енергетики, 2004, 41 ст., [Електронний ресурс]. – Електронний режим доступу: <http://arxiv.org/abs/nlin/0409035>

7. Офіційний сайт Ради з міжнародних відносин США, [Електронний ресурс]. – Електронний режим доступу: <http://www.cfr.org/digital-infrastructure/us-infrastructure-smart-grid-security/p26842>

8. Офіційний сайт Адміністрації інформації з питань енергії, [Електронний ресурс]. – Електронний режим доступу: <http://www.eia.gov/todayinenergy/detail.cfm?id=12251>

9. Інформаційно-аналітичний ресурс «Українська енергетика UA-Energy.org», В Україні розвиватимуть «розумні мережі», 04.04.2012, [Електронний ресурс]. – Електронний режим доступу: <http://ua-energy.org/post/18749>

10. Офіційний сайт Держкомстату, Виробництво основних видів промислової продукції за 2011-2013 рр., [Електронний ресурс]. – Електронний режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2006/pr/prm_ric/prm_ric_u/vov2005_u.html

Алла ФЛІССАК

Тернопільська обласна державна адміністрація

ВПЛИВ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН НА РОЗВИТОК АЗІЙСЬКОГО РЕГІОНУ

Дослідження проблематики співробітництва України з країнами Азії змушує звернути увагу на стан, тенденції та перспективи розвитку даного регіону. Важливим є уникнення стереотипів, які встигли вкоренитись в загальній свідомості. Маємо на увазі тези про деяку відсталість Азії відносно Західної Європи та Північної Америки, колоніальний характер взаємин регіону відносно колишніх метрополій, умовне об'єднання усіх держав цієї частини світу в єдине ціле без врахування наявності різних цивілізаційних центрів тощо.

Доцільно відзначити факт, що за даними Світової Організації Торгівлі в 2013 р. на країни Азії припадало 31,5% всієї товарної торгівлі світу і, якщо відносне значення є співставним із 2012 р., то абсолютні цифри говорять про зростання обсягів реалізованої продукції на 133 млрд. дол. США впродовж року [1, Р. 23; 2, Р. 21]. Тезу про "колоніальну залежність Азії" спростовують декілька показників. По-перше, більша частина (53-54% впродовж останніх років) торговельних потоків в азійському регіоні носить внутрішній характер, а поставки до третіх країн нерідко пов'язані із наявністю коопераційних мереж або внутрішньофірмовим переміщенням в рамках діючих ТНК/МНК. По-друге, за даними ЮНКТАД, в загальній структурі експорту з розглядуваного регіону 60% припадає на товари промисловості, і тільки 40% – на продукцію сировинного та аграрного характеру [3, 88-89].

При дослідженні будь-яких питань економіки, що стосуються країн Азії, важливо пам'ятати, що це надзвичайно неоднорідна частина світу, яка об'єднує ісламський Близький Схід (з своїми численними проблемами та загрозами), Середню Азію (в складі держав, що утворились після розпаду СРСР), Індію та Китай (дві держави, кожна з яких налічує понад 1 мільярд чоловік населення та володіє величезними територіями), південно-східну Азію з "економіками-тиграми", Японію та Республіку Корея зі своїми значними потенціалами та гео економічними амбіціями. Не можна обходити увагою і наявність декількох потужних інституцій регіональної інтеграції. В першу чергу, маємо на увазі Лігу Арабських держав та АСЕАН.

Проаналізувавши дані, якими оперують провідні профільні міжнародні організації (в першу чергу, СОТ та ЮНКТАД), можна стверджувати, що сьогоднішня Азія – регіон, який достатньо динамічно розвивається навіть не зважаючи на кризу, що розпочалась в 2008 р. Так, впродовж 1990-2013 років частка країн Азії в світовому експорті товарів виросла з

24,7% до 39,8%, в імпорті – з 20,5% до 37,6%, причому найвищі темпи зростання торговельної активності як кількісно, так і якісно, продемонстрували економіки східної Азії – з 3,8% експорту та 4,2% імпорту – до 19,2% експорту та 18% імпорту [розраховано за даними 3].

За підсумками 2013 р. до перелік провідних експортерів очолював представник Сходу – Китай із обсягами реалізації товарної продукції на понад 2 трлн. дол. США та загальною часткою ринку в 11,7%. Крім того, сюди належали такі азійські країни, як Японія (4 місце, 715 млрд. дол. США або 3,8%), Республіка Корея (7 місце, 560 млрд. дол. США, 3%), Гонконг (територія Китаю із спеціальним статусом, виділена СОТ окремо, 9 місце, 536 млрд. дол. США, 2,8%), Сінгапур (14 місце, 410 млрд. дол. США, 2,2%), ОАЕ (16 місце, 379 млрд. дол. США, 2%), Саудівська Аравія (17 місце, 376 млрд. дол. США, 2%), Індія (19 місце, 313 млрд. дол., 1,7%) [1, Р.26], і це далеко неповний перелік.

Показовою є і політика диверсифікації, яка проглядається в діях більшості представників даного регіону. Причому характерною є наступна пропорція стосовно розподілу торговельних партнерів 50% – інші країни Азії, по 15% – ЄС та США, 20% – інші регіони світу.

Такі результати стали можливими завдяки комплексу чинників, головними з яких, на нашу думку, були і залишаються: активне реформування національних економік з врахуванням внутрішньої специфіки в усіх значеннях цього слова, поглиблення участі в системі міжнародного поділу праці, активізація зусиль стосовно приєднання до існуючих або розгортання нових коопераційних мереж, модернізація структури виробництва із акцентом на впровадження та розвиток нових технологій та галузей із високим ступенем обробки.

Реалізація зазначеного комплексу заходів дозволила урядам багатьох держав розглядуваного регіону за короткий проміжок в 20-40 років пройти шлях від колоній або слаборозвинутих країн із відверто аграрним або сировинним характером економік до рівня важливих, а подекуди і ключових гравців на світових ринках. Хоча окремі аспекти даного процесу потребують подальшого поглибленого дослідження, вважаємо, що даний досвід може бути актуальним і для України з її значним колом проблем сьогодення.

Оскільки кінцевою метою нашого дослідження є обґрунтування потенціалу нових напрямків співпраці для України, вважаємо, що в умовах насичення та гострої конкуренції на ринках Європи саме азійський вектор може мати найбільш перспективні резерви щодо інтенсифікації економічної співпраці.

Виходячи з усього вищесказаного, вважаємо, що при розробці науково обґрунтованих рекомендацій щодо співпраці України з країнами Азії, необхідно враховувати досвід провідних економік даного регіону, а також шукати перспективи взаємовигідного міжнародного економічного партнерства.

Список літератури:

1. World Trade Statistics 2014. – World Trade Organization: 2014. – 164 p.
2. World Trade Statistics 2013. – World Trade Organization: 2013. – 208 p.
3. UNCTAD Handbook of statistics. 2014. – United Nations publication: 2014. – 387 p.

Костянтин ФЛІССАК

Інститут міжнародних відносин Київського університету ім. Т.Г.Шевченка

МІСЦЕ ЕКОНОМІЧНОЇ ДИПЛОМАТІЇ В СИСТЕМІ НАУКОВИХ ЗНАНЬ

Зміна тисячоліть на календарі відзначилась не тільки в масовій свідомості людей. Кінець ХХ - початок ХХІ ст. привніс в науку чимало нових категорій або ж відкоригував вже існуючі поняття, додаючи до їх значення щось нове, модифікуючи чи змінюючи їх, формуючи передумови для виникнення та розвитку цілих галузей наукового знання та практичної діяльності.